

วารสาร นาคบุตรปริทรรศน์

Nakhawat Paritat Journal

ISSN 3027-7779 (Online)

ปีที่ 17 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2568 Vol. 17 No. 3 September - December 2025

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช 1 หมู่ 4 ต.ท่าจั่ว อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช 80280
Research and development institute Nakhon Si Thammarat Rajabhat University 1 Moo 4, Tha Ngio, Mueang, Nakhon Si Thammarat 80280

Received: November 5, 2024

Revised: September 1, 2025

Accepted: October 24, 2025

กลไกความร่วมมือ ขับเคลื่อน ตำบลทุ่งไส อำเภอลิขิต จังหวัดนครศรีธรรมราช
สู่การเป็นตลาดสินค้าชุมชน

Mechanism for Collaboration to Drive Thung Sai Subdistrict
to Become a Local Market

สาวิมล รอดเจริญ*

พิมพ์ลภัส จิตต์ธรรม

เบญจพร จันทร์โคตร

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author) E-mail: Sawimon_rod@nstru.ac.th

Sawimon Rodjaroen *

Pimlapas Jittham

Benjaporn Chntarakot

Faculty Of Humanities And Social Sciences, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบริบทและประเมินศักยภาพของพื้นที่ สู่การสร้างตลาดสินค้าชุมชน เทศบาลตำบลทุ่งไเส 2) เพื่อสร้างและพัฒนากลไกความร่วมมือและรูปแบบการขับเคลื่อนเทศบาลตำบลทุ่งไเส สู่การเป็นตลาดสินค้าชุมชน วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรเทศบาลตำบลทุ่งไเส ผู้นำชุมชน ประชาชนชาวบ้าน ภาคเอกชนและประชาชนในพื้นที่ตำบลทุ่งไเส เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม จำนวน 362 ราย ผู้ให้ข้อมูลหลักสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม จำนวน 25 ราย แล้วนำมาวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในการจัดตลาดเป็นรูปแบบตลาดนัดชุมชน บริเวณหัวท่า ซึ่งเดิมเป็นตลาดเก่าซื้อขายและแลกเปลี่ยนสินค้าในชุมชน พื้นที่ตำบลทุ่งไเสมีทรัพยากรที่แตกต่างกัน การดำเนินชีวิตในพื้นที่ส่วนใหญ่ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง จึงมีการเสนอให้ประชาชนสามารถแลกเปลี่ยนสินค้าได้ในบริเวณพื้นที่ตลาดนัด เพื่อส่งเสริมวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ในชุมชน 2) การสร้างและพัฒนากลไกความร่วมมือและรูปแบบการขับเคลื่อนเทศบาลตำบลทุ่งไเส สู่การเป็นตลาดสินค้าชุมชนสู่ความยั่งยืน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเป็น 4.72 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นด้านหลักความร่วมมือและด้านโครงสร้างและกลไกความร่วมมือมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.73 การกำหนดนโยบาย กติกาไปสู่การจัดตั้งคณะกรรมการ เพื่อดำเนินการจัดการตลาดโดยชุมชน แต่ต้องได้รับการสนับสนุนและผลักดันจากเทศบาลตำบลทุ่งไเส เนื่องจากเทศบาลมีกำลังบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และเป็นທີ່ปรึกษาแก่ประชาชนในการขับเคลื่อนตลาดชุมชนสู่ความยั่งยืน

คำสำคัญ: ทุ่งไเส; กลไกความร่วมมือ; ตลาดสินค้าชุมชน

Abstract

This research aimed to 1) study the context and assess the potential of the area towards the creation of a community product market in Thung Sai Subdistrict Municipality, 2) to create and develop mechanisms, cooperation, and models to drive Thung Sai Subdistrict Municipality towards becoming a community product market. The research methodology was a mixed-methods approach. The sample included Thung Sai Subdistrict Municipality personnel, community leaders, local scholars, the private sector, and people in the Thung Sai Subdistrict area. The research instrument was a questionnaire with 362 respondents. The key informants were interviewed and focused on 25 people. The data were then analyzed and processed to find percentages, means, standard deviations, and content analysis.

The research results revealed: 1) The majority of the sample group expressed their opinions on organizing the market in the form of a community market in the Hua Tha area, which was originally an old market for trading and exchanging community products. Thung Sai Subdistrict has diverse resources, and most local lifestyles adhere to the Sufficiency Economy Philosophy. Therefore, it was proposed that people be allowed to exchange goods within the market area to promote local raw materials and products. 2) Establishing and advancing collaborative mechanisms and operational models to transition Thung Sai Subdistrict Municipality toward a sustainable community product marketplace received a high overall rating, with a mean of 4.72. The findings indicate that public opinion ranked cooperation principles alongside the structure and mechanisms of collaboration highest, averaging 4.73. Policies and regulations precipitated the establishment of

a committee to oversee community market operations, yet the initiative necessitates support and advocacy from the Thung Sai Subdistrict Municipality. The local authority possesses skilled personnel who provide consultation to the public, guiding the market toward sustainability.

Keywords: Thung Sai; Collaborative Mechanism; Local market

บทนำ

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 บัญญัติให้เทศบาลมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 แก้ไขถึง ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2561 กำหนดให้เทศบาลต้องจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อกำหนดกรอบทิศทางและแนวทางในการพัฒนารอบยุทธศาสตร์ในการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัด และนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น การกระจายอำนาจเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถจัดการชีวิตและชุมชนของตนเองได้มากขึ้น การกระจายอำนาจทางการปกครองเป็นการส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นมีอำนาจในการปกครองตนเองอย่างอิสระ ไม่ถูกแทรกแซงจากรัฐหรือองค์กรใดๆ ซึ่งช่วยให้การใช้อำนาจในท้องถิ่นเป็นไปเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนที่มีความหลากหลายตามพัฒนาการของแต่ละท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Phasuk, 2023) การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากจะเป็นการดำเนินการที่สำคัญในการพัฒนาและยกระดับประเทศให้เป็นประเทศรายได้สูง ที่มีการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง เป็นการวางฐานที่มั่นคงให้กับเศรษฐกิจไทยในอนาคต โดยการส่งเสริมเศรษฐกิจระดับชุมชนให้มีความเข้มแข็ง มีศักยภาพในการแข่งขัน สามารถพึ่งตนเองได้ ซึ่งจะช่วยก่อให้เกิดการยกระดับมาตรฐานการครองชีพและความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชนให้ดีขึ้น และนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความยากจน ความเหลื่อมล้ำ และความไม่เสมอภาคตามเป้าหมายการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติ โดยเฉพาะด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม เพื่อให้ทุกคนได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ผ่านการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจและพฤติกรรม และด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยการพัฒนาและส่งเสริมการสร้างมูลค่าสินค้าเกษตรเพื่อสร้างรายได้ให้เกษตรกรและการส่งเสริมวิสาหกิจเริ่มต้นและวิสาหกิจชุมชน (Wisuttho & Phosing, 2022) การเติบโตทางเศรษฐกิจที่ลดลง ทำให้สูญเสียการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงานที่ประเทศจะสูญเสียขีดความสามารถในการแข่งขันและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะยาว เนื่องจากจะต้องใช้ทรัพยากรจำนวนมากมาลงทุน จนอาจขาดแคลนทรัพยากรในการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น (Phuworawan, 2021)

สภาพปัญหาของเทศบาลตำบลทุ่งไผ่ พบว่า สินค้าทางการเกษตรราคาตกต่ำไม่แน่นอนและต้นทุนในการประกอบอาชีพสูง ประชาชนจะว่างงานหลังฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิต ภาวะเศรษฐกิจและกระแสนิยมทำลายสถาบันครอบครัวเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสังคม ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม เช่น การจัดทำแผนสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติไม่ได้อยู่ในความรับผิดชอบของเทศบาล ขาดการมีส่วนร่วมจากประชาชนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ พ่อค้าคนกลางเข้ามาแทรกแซงราคาสินค้า และการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (Covid-19)

จากปัญหาดังกล่าว เทศบาลตำบลทุ่งไผ่ให้ความสำคัญต่อการดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ในด้านต่าง ๆ เทศบาลตำบลทุ่งไผ่จึงเป็นเทศบาลหนึ่งที่มีกระบวนการนำไปสู่ชุมชนท้องถิ่นจัดการด้วยตนเอง ซึ่งถือเป็นภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคน พัฒนาประเทศ ให้มีคุณภาพสูงขึ้นควบคู่กับการพัฒนา ด้านสังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐและแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงสนใจที่ศึกษา เพื่อศึกษาบริบทและประเมินศักยภาพของพื้นที่ สู่การสร้างตลาดสินค้าชุมชน เทศบาลตำบลทุ่งไผ่ และเพื่อสร้างและพัฒนาวิถี ความร่วมมือและรูปแบบการขับเคลื่อนเทศบาลตำบลทุ่งไผ่ สู่การเป็นตลาด

สินค้าชุมชนสู่ความยั่งยืน และนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ตามหลักวิชาการ และเผยแพร่องค์ความรู้ที่มีคุณค่า เพื่อประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบริบทและประเมินศักยภาพของพื้นที่ ที่สู่การสร้างตลาดสินค้าชุมชน เทศบาลตำบลทุ่งไผ่
2. เพื่อสร้างและพัฒนากลไก ความร่วมมือและรูปแบบการขับเคลื่อนเทศบาลตำบลทุ่งไผ่ สู่การเป็นตลาดสินค้าชุมชนสู่ความยั่งยืน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยรูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed methods) ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีรายละเอียดวิธีในการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลทุ่งไผ่ จำนวน 3,831ครัวเรือน โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นตัวแทนประชาชน ด้วยสูตรของ Yamane (1967) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 362 คน ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% และดำเนินการสนทนากลุ่มและสัมภาษณ์กับผู้นำชุมชน บุคลากรในสังกัดเทศบาลตำบลทุ่งไผ่ ปราชญ์ชาวบ้าน ภาคเอกชน และประชาชนในตำบลทุ่งไผ่ ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 25 คน

การสร้างเครื่องมือ

แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อศึกษาบริบทและประเมินศักยภาพของพื้นที่สู่การสร้างตลาดสินค้าชุมชน เทศบาลตำบลทุ่งไผ่ และเพื่อการสร้างและพัฒนากลไกความร่วมมือและรูปแบบการขับเคลื่อนเทศบาลตำบลทุ่งไผ่ สู่การเป็นตลาดสินค้าชุมชนสู่ความยั่งยืน สำหรับประชาชนในพื้นที่ตำบลทุ่งไผ่ พร้อมกำหนดประเด็นคำถามโดยจัดแบ่งคำถามออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน อาชีพ ส่วนที่ 2 การสร้างและพัฒนากลไกความร่วมมือและรูปแบบการขับเคลื่อนเทศบาลตำบลทุ่งไผ่ มีจำนวน 4 ด้าน ด้านหลักความร่วมมือ ด้านโครงสร้างและกลไกความร่วมมือ ด้านทรัพยากรที่ใช้สนับสนุนความร่วมมือ ด้านกระบวนการดำเนินการความร่วมมือ ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามรูปแบบของ Likert's Scale (Likert, 1967) และส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

แบบสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม เพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ พร้อมกำหนดประเด็นคำถามในแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง สำหรับสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน บุคลากรในสังกัดเทศบาลตำบลทุ่งไผ่ ปราชญ์ชาวบ้าน ภาคเอกชน และประชาชนในตำบลทุ่งไผ่

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปหาค่าความระดับความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยแบบสอบถามผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลอง (Try-out) กับประชากร จำนวน 30 ชุด โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

แบบสัมภาษณ์ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือผู้วิจัยได้เสนอให้ผู้ทรงคุณตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหา แบบมีโครงสร้างอาศัยกรอบแนวคิดในการวิจัย ในประเด็นเกี่ยวกับบริบทและศักยภาพของพื้นที่สู่การสร้างตลาดสินค้าชุมชน เทศบาลตำบลทุ่งไผ่ และการสร้างกลไกความร่วมมือสู่รูปแบบการขับเคลื่อนเทศบาลตำบลทุ่งไผ่ สู่การเป็นตลาดสินค้าชุมชน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามแจกประชาชนในพื้นที่ตำบลทุ่งไผ่ จำนวน 362 ชุด และทำหนังสือเชิญตัวผู้นำชุมชน บุคลากรในสังกัดเทศบาลตำบลทุ่งไผ่ ประชาชนชาวบ้าน ภาคเอกชน และประชาชนในตำบลทุ่งไผ่ เพื่อลงพื้นที่สัมภาษณ์เก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมสนทนากลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) นำเสนอผลการศึกษาด้วย ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักและการสนทนากลุ่ม โดยการจำแนกตามวัตถุประสงค์ หลังจากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ในแต่ละประเด็นตามวัตถุประสงค์และนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาบริบทและประเมินศักยภาพของพื้นที่ ศูนย์การค้าตลาดสินค้าชุมชน เทศบาลตำบลทุ่งไผ่ จากสภาพปัญหาของเทศบาลตำบลทุ่งไผ่ พบว่า สินค้าทางการเกษตรราคาตกต่ำไม่แน่นอนและต้นทุนในการประกอบอาชีพสูง ประชาชนจะว่างงานหลังฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิต ภาวะเศรษฐกิจและกระแสทุนนิยม โดยเจ้าของกิจการมุ่งเน้นการหาผลกำไรเป็นหลัก นำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำ ปัญหาการผูกขาดและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เป็นการทำลายสถาบันครอบครัวและอุปสรรคต่อการพัฒนาสังคม ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม เช่น การจัดทำแผน สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติไม่ได้อยู่ในความรับผิดชอบของเทศบาล ขาดการมีส่วนร่วมจากประชาชนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ พ่อค้าคนกลางเข้ามาแทรกแซงราคาสินค้า การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (Covid-19) จากปัญหาดังกล่าว เทศบาลตำบลทุ่งไผ่ให้ความสำคัญต่อการดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ในด้านต่างๆ เทศบาลตำบลทุ่งไผ่จึงเป็นเทศบาลหนึ่งที่มีกระบวนการนำไปสู่ชุมชนท้องถิ่นจัดการด้วยตนเอง โดยมีการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูล การมีส่วนร่วมและการสื่อสาร การจัดตั้งกลุ่ม องค์กร เครือข่ายและแกนนำชุมชน การจัดทำและบริหารแผนการพัฒนาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน โดยการสร้างกลไกความร่วมมือในการขับเคลื่อนตำบลทุ่งไผ่สู่การเป็นตลาดสินค้าชุมชน ซึ่งถือเป็นภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การพัฒนาค้น พัฒนาประเทศ ให้มีคุณภาพสูงขึ้นควบคู่กับการพัฒนาด้านสังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐ และแผนพัฒนาระดับต่างๆ

บริบทและประเมินศักยภาพของพื้นที่ศูนย์การค้าตลาดสินค้าชุมชนตำบลทุ่งไผ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน ประชาชน และภาคเอกชน ข้อมูลตำบลทุ่งไผ่ใน พ.ศ. 2566 มีจำนวน 11,358 คน เป็นชาย 5,663 คน เป็นหญิง 5,695 คน จำนวนครัวเรือนของตำบลทุ่งไผ่ มีทั้งสิ้น 3,831 ครัวเรือน ประกอบด้วย 8 หมู่บ้าน ลักษณะการตั้งบ้านเรือนอยู่กันเป็นกลุ่ม กระจายอยู่ในพื้นที่เกษตรกรรม (Thung Sai Subdistrict Municipality, 2023) ประชากรในตำบลทุ่งไผ่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก ได้แก่ ทำสวน และรับจ้างในการเกษตร โดยมีเกษตรกร ทำการเพาะปลูก ถึงร้อยละ 80 ของจำนวนครัวเรือน และมีอาชีพทำการประมง 15 % ส่วนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพรับจ้าง ค้าขาย รับราชการ มีเพียงร้อยละ 5 เท่านั้น โดยมีประเด็นการศึกษา ดังนี้

1.1 ผลการศึกษาข้อมูลบริบทและประเมินศักยภาพของพื้นที่ ศูนย์การค้าตลาดสินค้าชุมชน เทศบาลตำบลทุ่งไผ่ จากแบบสอบถามประชาชน จำนวน 362 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 65.2 อายุ 61 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 30.1 ระดับการศึกษาประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 53.6 รายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 43.1 และมีอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 44.8

1.2 ด้านลักษณะตลาด ของพื้นที่สู่การสร้างตลาดสินค้าชุมชน เทศบาลตำบลทุ่งไเส โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.14 พบว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการให้มีตลาดนัดชุมชนมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.80 รองลงมาคือ ตลาดน้ำ มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.07 ส่วนตลาดนัดวิสาหกิจชุมชนมีสัดส่วนน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 3.88 จากผลการศึกษาในเชิงปริมาณสอดคล้องกับเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลหลัก พบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักต้องการให้เทศบาลขับเคลื่อนเป็นตลาดนัดชุมชน เพื่อซื้อขายสินค้าในชุมชนและแลกเปลี่ยนสินค้า

1.3 ด้านประเภทสินค้าและบริการ ของพื้นที่สู่การสร้างตลาดสินค้าชุมชน เทศบาลตำบลทุ่งไเส โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.65 พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจอาหารทะเลสดในชุมชนและอาหารทะเลแปรรูปมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.85 รองลงมาคือ พืชผัก ผลไม้ ในชุมชนตามฤดูกาล มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.71 ส่วนสินค้าอุปโภคบริโภค เสื้อผ้า และของใช้ต่าง ๆ และอาหารสำเร็จรูป ของเบ็ดเตล็ดที่มีในชุมชนและนอกชุมชนมีสัดส่วนน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.53 จากผลการศึกษาในเชิงปริมาณสอดคล้องกับเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลหลัก พบว่า ประเภทสินค้าหรือบริการ: สินค้าประมง ได้แก่ กุ้ง กุ้งขาว กุ้งแห้ง ปลา หอย หอยกัน ปูดำ ปลาหมึก ปูเค็ม, สินค้าประเภทเนื้อสัตว์ ได้แก่ หมู ไก่ เนื้อ เนื่องจากมีชมรมโคเนื้อในพื้นที่เทศบาลตำบลทุ่งไเส, ผลิตภัณฑ์ชุมชน ได้แก่ สินค้าจักสาน ผลไม้ตามฤดูกาล ได้แก่ มะพร้าว ส้มโอ เงาะ มังคุด ฯลฯ ขนมไทยพื้นบ้าน การปลูกผักสวนครัว และการเพาะเลี้ยงเห็ด ได้แก่ เห็ดฟาง เห็ดครง เห็ดนางฟ้า สมุนไพรพื้นบ้าน เสื้อผ้ามือสอง เนื่องจากในพื้นที่ตำบลทุ่งไเสมีทรัพยากรที่แตกต่างกัน โดยการดำเนินชีวิตประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่จะใช้ชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มตัวอย่างได้เสนอให้ประชาชนสามารถแลกเปลี่ยนสินค้าได้ในบริเวณพื้นที่ตลาดนัด และส่งเสริมวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ในชุมชน

1.4 ด้านพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การสร้างตลาด ของพื้นที่สู่การสร้างตลาดสินค้าชุมชน เทศบาลตำบลทุ่งไเส โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเป็น 3.90 พบว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการให้มีตลาดบริเวณพื้นที่หัวท่า หมู่ที่ 8 ตำบลทุ่งไเส มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.50 รองลงมาคือ พื้นที่สวนสน หมู่ที่ 1 ตำบลทุ่งไเส มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.40 ส่วนบริเวณวัดดอนศาลา ตำบลทุ่งไเสมีสัดส่วนน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 3.34 จากผลการศึกษาในเชิงปริมาณสอดคล้องกับเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลหลัก พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้นำเสนอพื้นที่บริเวณที่เหมาะสมแก่การสร้างตลาดชุมชน 3 พื้นที่ ได้แก่ ตลาดเก่าหัวท่า บริเวณวัดสุขน และ บริเวณอนุสาวรีย์กรมหลวงชุมพร ปากน้ำลิซล สำหรับพื้นที่ตลาดเก่าหัวท่า มีพื้นที่อยู่ริมคลองเดินทางได้ทั้งทางบกทางน้ำ เชื่อมโยงทุกหมู่บ้านเหมาะสมในการจัดตั้งตลาด สะดวกการเดินทางและการท่องเที่ยว มีภูมิทัศน์ที่เป็นธรรมชาติสวยงาม ประชาชนในชุมชนมีการสร้างรายได้กับครัวเรือนจากการประกอบอาชีพประมง ภูมิปัญญาในการสร้างรายได้โดยการนำเรือหางยาวพาชมธรรมชาติ เป็นการอนุรักษ์ตลาดเก่าวิถีชุมชนมาแต่โบราณ มีการคมนาคมสะดวก ประชาชนในพื้นที่สามารถนำสินค้า ผลผลิตต่าง ๆ มาจำหน่ายได้ง่าย

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับบริบทและประเมินศักยภาพของพื้นที่ สู่การสร้างตลาดสินค้าชุมชน ในภาพรวม

ด้าน	บริบทและประเมินศักยภาพของพื้นที่ สู่การสร้างตลาดสินค้าชุมชน	n =362		ระดับความคิดเห็น
		$\bar{X}$	SD	
1	ด้านลักษณะตลาด	4.14	0.59	มาก
2	ด้านประเภทสินค้าและบริการ	4.65	0.56	มาก
3	ด้านพื้นที่ที่เหมาะสมแก่สร้างตลาด	3.90	0.44	มาก
	รวม	4.23	0.55	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าบริบทและประเมินศักยภาพของพื้นที่ สู่การสร้างตลาดสินค้าชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเป็น 4.23 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นด้านประเภทสินค้าและบริการมากที่สุด

มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.65 รองลงมาคือ ด้านลักษณะตลาด ค่าเฉลี่ยเป็น 4.14 ส่วนด้านพื้นที่ที่เหมาะสมแก่สร้างตลาด มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3.90

2. ผลการวิเคราะห์การสร้างและพัฒนากลไกความร่วมมือและรูปแบบการขับเคลื่อนเทศบาลตำบลทุ่งไผ่สู่การเป็นตลาดสินค้าชุมชนสู่ความยั่งยืน พบว่า

2.1 ด้านหลักความร่วมมือ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนากลไกความร่วมมือและรูปแบบการขับเคลื่อนเทศบาลตำบลทุ่งไผ่ สู่การเป็นตลาดสินค้าชุมชนสู่ความยั่งยืน ด้านหลักความร่วมมือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.73 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเทศบาลควรให้ความสำคัญในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อใช้ประโยชน์ในการสร้างรายได้และใช้ประโยชน์ได้จริง มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.77 รองลงมาคือ การสร้างความร่วมมือในการนำจุดแข็งหรือศักยภาพในทรัพยากรของแต่ละฝ่ายมาใช้ร่วมกันและต้องมีการปฏิบัตการกิจภายใต้เงื่อนไขความร่วมมือหรือข้อตกลงที่มีต่อกัน มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.73 กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าเทศบาลควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพและสร้างจุดแข็งให้กับหน่วยงานของตนมีสัดส่วนน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.71 จากผลการศึกษาในเชิงปริมาณสอดคล้องกับเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลหลัก พบว่า ในชุมชนมีกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และมีการประกอบอาชีพทำสวน ชาวประมง ซึ่งถือว่าเป็นรายได้หลักของตำบลทุ่งไผ่ ดังนั้นหากมีการส่งเสริมกลุ่มอาชีพ ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ในชุมชน และแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม ย่อมนำรายได้มาสู่ชาวตำบลทุ่งไผ่

2.2 ด้านโครงสร้างและกลไกความร่วมมือ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนากลไกความร่วมมือและรูปแบบการขับเคลื่อนเทศบาลตำบลทุ่งไผ่ สู่การเป็นตลาดสินค้าชุมชนสู่ความยั่งยืน ด้านโครงสร้างและกลไกความร่วมมือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.73 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเทศบาลควรมีการกำหนดนโยบาย กติกาการดำเนินงานความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.74 รองลงมาคือ เทศบาลควรมีการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ แผนงานและแนวทางการปฏิบัติร่วมกันและเทศบาลควรมีการจัดบุคลากรเพื่อรับผิดชอบดูแลในการจัดตั้งอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.73 ส่วนเทศบาลควรมีการจัดตั้งศูนย์ในการจัดตั้งตลาดชุมชนและเทศบาลควรมีการสร้างระบบการทำงานความร่วมมือด้านกรดำเนินงานโปร่งใสตรวจสอบได้มีสัดส่วนน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.72 จากผลการศึกษาในเชิงปริมาณสอดคล้องกับเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลหลัก พบว่า การกำหนดนโยบาย กติกา เพื่อนำไปสู่การจัดตั้งศูนย์และคณะกรรมการในการจัดตั้งจัดตลาด โดยการบริหารจัดการตลาดโดยชุมชน แต่ต้องได้รับการสนับสนุนและผลักดันจากเทศบาลตำบลทุ่งไผ่ เนื่องจากทางเทศบาลมีกำลังบุคลากร ที่มีความรู้ ความสามารถ และเป็นທີ່ปรึกษาแก่ประชาชนในการขับเคลื่อนเพื่อเป็นตลาดชุมชนสู่ความยั่งยืน

2.3 ด้านทรัพยากรที่ใช้สนับสนุนความร่วมมือ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนากลไกความร่วมมือและรูปแบบการขับเคลื่อนเทศบาลตำบลทุ่งไผ่ สู่การเป็นตลาดสินค้าชุมชนสู่ความยั่งยืน ด้านทรัพยากรที่ใช้สนับสนุนความร่วมมือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.72 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าผู้นำชุมชนและประชาชนร่วมกันสร้างการรับรู้และความเข้าใจในการจัดการตลาดชุมชน มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.76 รองลงมา คือเปิดโอกาสให้ผู้ค้าในตลาดเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.72 ควรมีการจัดเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร เพื่อรองรับการดำเนินงานความร่วมมือ ควรมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการใช้สถานที่ในการดำเนินงาน และเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนร่วมมือในการสร้างทีมประชาสัมพันธ์และให้ความรู้กับตลาดชุมชน มีสัดส่วนน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.71 จากผลการศึกษาในเชิงปริมาณสอดคล้องกับเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลหลัก พบว่า ผู้นำชุมชนและประชาชนควรขับเคลื่อนในการบริหารจัดการตลาดร่วมกัน รวมถึงกลุ่มแม่ค้าที่ต้องมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการตลาด ภายใต้การดูแลและให้คำปรึกษาของเทศบาลตำบลทุ่งไผ่

2.4 ด้านกระบวนการดำเนินการความร่วมมือ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนากลไกความร่วมมือและรูปแบบการขับเคลื่อนเทศบาลตำบลทุ่งไผ่ สู่การเป็นตลาดสินค้าชุมชนสู่ความยั่งยืน ด้านกระบวนการดำเนินการความร่วมมือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.71 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเทศบาลควรมีหน่วยงานหลัก เพื่อประสานและดำเนินงานความร่วมมือ มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.76 รองลงมาคือ ควรมีการวางแผนการดำเนินงาน ความร่วมมือทั้งระยะสั้นและระยะยาวอย่างชัดเจนและควรมีการจัดประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานความร่วมมือทุกภาคส่วน/เพื่อวางแผนการดำเนินงานที่ตรงกัน มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.70 ส่วนจัดตั้งผู้ประสานงานความร่วมมือผู้มีประสบการณ์และทักษะในการประสานงานทั้งภายใน และภายนอกหน่วยงานมีสัดส่วนน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.68 จากผลการศึกษาในเชิงปริมาณสอดคล้องกับเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลหลัก พบว่า ทางเทศบาลควรมีหน่วยงานหลักในการประสานงาน และแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินการจัดตั้งตลาดชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชนและเปิดโอกาสให้ตัวแทนของประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการตลาดชุมชน

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนากลไกความร่วมมือและรูปแบบการขับเคลื่อนเทศบาลตำบลทุ่งไผ่ สู่การเป็นตลาดสินค้าชุมชนสู่ความยั่งยืน ในภาพรวม

ด้าน	การสร้างและพัฒนากลไกความร่วมมือ และรูปแบบการขับเคลื่อน	n =362		ระดับความคิดเห็น
		$\bar{X}$	SD	
1	ด้านหลักการทำงานร่วมมือ	4.73	0.53	มาก
2	ด้านโครงสร้างและกลไกความร่วมมือ	4.73	0.51	มาก
3	ด้านทรัพยากรที่ใช้สนับสนุนความร่วมมือ	4.72	0.55	มาก
4	ด้านกระบวนการดำเนินการความร่วมมือ	4.71	0.52	มาก
	รวม	4.72	0.49	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษา พบว่าการสร้างและพัฒนากลไกความร่วมมือและรูปแบบการขับเคลื่อนเทศบาลตำบลทุ่งไผ่ สู่การเป็นตลาดสินค้าชุมชนสู่ความยั่งยืน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเป็น 4.72 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นด้านหลักการทำงานร่วมมือ และด้านโครงสร้างและกลไกความร่วมมือมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.73 รองลงมาคือ ด้านทรัพยากรที่ใช้สนับสนุนความร่วมมือ ค่าเฉลี่ยเป็น 4.72 ส่วนด้านกระบวนการดำเนินการความร่วมมือ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเป็น 4.71

อภิปรายผล

1. ศึกษาบริบทและประเมินศักยภาพของพื้นที่ สู่การสร้างตลาดสินค้าชุมชน เทศบาลตำบลทุ่งไผ่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นด้านลักษณะตลาด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการให้มีตลาดนัดชุมชน ด้านประเภทสินค้าและบริการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจอาหารทะเลสดในชุมชนและอาหารทะเลแปรรูปมากที่สุด ด้านพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การสร้างตลาด โดยรวมอยู่ในระดับมาก กลุ่มตัวอย่างต้องการให้มีตลาดบริเวณพื้นที่หัวท่า หมู่ที่ 8 ตำบลทุ่งไผ่มากที่สุด จากผลการศึกษาในเชิงปริมาณสอดคล้องกับเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลหลัก ต้องการให้เทศบาลขับเคลื่อนเป็นตลาดนัดชุมชนบริเวณพื้นที่บ้านหัวท่า ซึ่งเดิมเคยเป็นตลาดเก่า เพื่อซื้อขายสินค้าในชุมชนและแลกเปลี่ยนสินค้า ส่วนประเภทของสินค้าที่มีในชุมชน ได้แก่ สินค้าประมง เนื้อสัตว์ ขนมหอยพื้นบ้าน ผักสวนครัวผลไม้ตามฤดูกาล ผลิตภัณฑ์ชุมชนและเครื่องจักสาน เนื่องจากในพื้นที่ตำบลทุ่งไผ่ มีทรัพยากรที่แตกต่างกัน โดยการดำเนินชีวิตประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่จะใช้ชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มตัวอย่างได้เสนอให้ประชาชนสามารถแลกเปลี่ยนสินค้าได้ในบริเวณพื้นที่ตลาดนัดและส่งเสริมวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ในชุมชน และผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัย Kaewpech (2023, p. 55)

ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การจัดการตลาดชุมชนได้เคยมีภายใต้วิถีชีวิตใหม่ ตำบลละแม อำเภอละแม จังหวัดชุมพร พบว่า ก่อนหน้าที่จะมีตลาดได้เคยมีได้เกิดวิกฤติเศรษฐกิจ ราคาพืชผลทางการเกษตร ส่งผลให้ได้รับผลกระทบในการดำเนินชีวิต ซึ่งได้มีแนวความคิดของกลุ่มแกนนำกิจกรรมตามรอยพ่อเพื่อพ่อเพียงโดยการเดินสาย ต้มกาแฟ นวัตกรรม เพื่อหาแนวทางการขับเคลื่อนและแก้ปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจ

2. การสร้างและพัฒนากลไกความร่วมมือและรูปแบบการขับเคลื่อนเทศบาลตำบลทุ่งไผ่สู่การเป็นตลาดสินค้าชุมชนสู่ความยั่งยืน พบว่า การสร้างและพัฒนากลไกความร่วมมือและรูปแบบการขับเคลื่อนเทศบาลตำบลทุ่งไผ่สู่การเป็นตลาดสินค้าชุมชนสู่ความยั่งยืน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน ประชาชนมีความคิดเห็นด้านหลักความร่วมมือและด้านโครงสร้างและกลไกความร่วมมือมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.73 รองลงมาคือ ด้านทรัพยากรที่ใช้สนับสนุนความร่วมมือ ค่าเฉลี่ยเป็น 4.72 ส่วนด้านกระบวนการดำเนินการความร่วมมือ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด จากผลการศึกษาในเชิงปริมาณสอดคล้องกับเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลหลัก ในชุมชนมีกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และมีการประกอบอาชีพทำสวน ชาวประมง ถือว่าเป็นรายได้หลักของตำบลทุ่งไผ่ ดังนั้นหากมีการส่งเสริมกลุ่มอาชีพ ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ในชุมชน และแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม ย่อมนำมารายได้มาสู่ชาวตำบลทุ่งไผ่ หากทางเทศบาลมีการกำหนดนโยบาย กติกา เพื่อนำไปสู่การจัดตั้งศูนย์และคณะกรรมการในการจัดตั้งตลาด โดยการบริหารจัดการตลาดโดยชุมชน แต่ต้องได้รับการสนับสนุนและผลักดันจากเทศบาลตำบลทุ่งไผ่ เนื่องจากทางเทศบาลมีกำลังบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และเป็นທີ່ปรึกษา รวมถึงผู้นำชุมชนและประชาชนควรขับเคลื่อนในการบริหารจัดการตลาดร่วมกับกลุ่มแม่ค้าที่ต้องมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการตลาด ภายใต้การดูแลและให้คำปรึกษาของเทศบาลตำบลทุ่งไผ่ และทางเทศบาลควรมีหน่วยงานหลักในการประสานงาน เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินการจัดตั้งตลาดนัดชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชนและเปิดโอกาสให้ตัวแทนของประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการตลาดชุมชน และผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัย Natepra & Phetwong (2022 p. 257) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการจัดการตลาดส่งเสริมการเที่ยวเชิงเกษตรของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนวิถีพุทธ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า กลไกการเสริมสร้างการจัดทำแผนพัฒนาองค์กร เปิดให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมทุกกิจกรรม และแนวทางการจัดการตลาดส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและการเพิ่มช่องทางจำหน่ายผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนวิถีพุทธ ได้แก่ (1) การยกระดับองค์ประกอบหลักแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรสู่มาตรฐานคุณภาพ (2) การบริหารจัดการองค์ประกอบหลักแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้สัมพันธ์กับส่วนประสม การตลาดด้านการให้บริการ (3) การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัย Muhamud (2022) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างกลไกความร่วมมือและเครือข่ายพัฒนาพื้นที่การเรียนรู้พิพิธภัณฑสถานมีชีวิตเพื่อสร้างเศรษฐกิจท้องถิ่นและคุณภาพชีวิตในพื้นที่เทศบาลเมืองปากพูน จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า การร่วมคิดและวางแผนกิจกรรมร่วมกัน ขั้นตอนการคิดและวางแผนร่วมกันผ่านกิจกรรมในพื้นที่ ที่สนับสนุนเวียนสลับเปลี่ยนกัน เช่น กิจกรรมอุโมงค์โกงกาง กิจกรรมการแปรรูปมะพร้าว กิจกรรมการทำห่อโดยทำเป็นปฏิทินของเครือข่ายเพื่อให้เกิดความซ้ำซ้อน และสามารถจัดแสดงสินค้าได้อย่างทั่วถึงโดยมีทุกกลุ่ม ที่เข้ามามีส่วนร่วมในเครือข่าย และจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบกันเพื่อยกระดับเศรษฐกิจชุมชนและการพัฒนา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจในพื้นที่ เช่น ธุรกิจการท่องเที่ยว ธุรกิจโรงแรม และธุรกิจร้านอาหาร เพื่อร่วมกันกำหนดแผน โครงการ ในการส่งเสริมขับเคลื่อนตลาดนัดชุมชนสู่ความยั่งยืน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาแนวทางการจัดการท่องเที่ยวควบคู่กับการจัดการตลาดนัดชุมชน เพราะแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน สามารถทราบถึงเส้นทางและความต้องการของนักท่องเที่ยว ในการเลือกซื้อสินค้าในตลาดนัดชุมชน

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณทุนสนับสนุนวิจัยจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ปีงบประมาณ 2566 และข้อมูลจากโครงการวิจัย เรื่อง หุ่นใจชนใจ: กลไกความร่วมมือ ขับเคลื่อน ตำบลทุ่งไผ่สู่การเป็นตลาดสินค้าชุมชน

References

- Kaewpech, K. (2022). Strategies for management the taikiam community market under new normal, lamae subdistrict, lamae district, chumphon province. *Journal of MCU Nakhondhat*, 9(11), 256-267. (in Thai)
- Likert, R. (1967). *The Method of Constructing and Attitude Scale*. New York: Wiley & Son.
- Muhamud, C., Khaenamkhaew, D., Pratum, B., Sutcharitpan, P., & Sutcharitpan, P. (2022). Creation of Cooperation Mechanisms and Networks to Develop Living Museum Learning Areas to Build Local Economy and Quality of Life in Pak Phun Municipal Area in Nakhon Si Thammarat Province Thailand. *Rajabhat Chiang Mai Research Journal*, 23(2), 121-137. (in Thai)
- Natepra, S., & Phetwong, A. (2023). Marketing management guidelines for agritourism promotion of buddhist community enterprises suphanburi province. *Journal of MCU Buddhapanya Review*, 8(6), 250-260. (in Thai)
- Phasuk, W. (2023). Local Governance and Decentralization of Local Administrative Organizations in Thailand. *MCU Loei Review Journal*, 4(1), 94-103. (in Thai)
- Phuworawan, Y. (2021). *The outbreak of COVID-19 in Thailand*. Retrieved 2022, December 22, from <https://www.nstda.or.th/Chair Professor/image/file/Chair Professore News/Article/Aj.yong>. (in Thai)
- Thung Sai Subdistrict Municipality. (2023). *General Condition Information*. Retrieved 2023, October 25, from <https://www.thungsai.go.th/general1.php> (in Thai)
- Wisuttho, W., & Phosing, p. (2022). Driving community markets towards the development of the local economy. *Mahachulagajarsa Journal*, 13(2), 1-14. (in Thai)
- Yamane, T. (1967). *Statistics : An introductory analysis*. (3rd ed.). Tokyo: Harper International Edition.

ผู้เขียน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาวิมล รอดเจริญ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
เลขที่ 1 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าจั่ว อำเภอมะนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280
E-mail: Sawimon_rod@nstru.ac.th

อาจารย์พิมพ์ลภัส จิตต์ธรรม

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
เลขที่ 1 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าจั่ว อำเภอมะนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280
E-mail: Pimlapas_ruk@nstru.ac.th

อาจารย์เบญจพร จันทรโคตร

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
เลขที่ 1 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าจั่ว อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280
E-mail: Benjaporn_jun@nstru.ac.th

